

Bosgroepen

Inrichtingsplan Landgoed 't Oasterik

In het kader van de Overijsselse Bossenstrategie

Colofon

Opdrachtgever: [REDACTED]
Titel: Inrichtingsplan Landgoed 't Oasterik
Status: Concept
Datum: 27 februari 2024
Auteur(s): [REDACTED]
Controle: [REDACTED]
Foto's: [REDACTED]
Projectnummer: 22.30.760.12.23445

© Coöperatie Bosgroep Noord-Oost Nederland u.a.
Balkerweg 48a
7738 PB Witharen
t (0523) 74 57 00
e noordoostnederland@bosgroepen.nl
www.bosgroepen.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Leeswijzer	4
2	Omschrijving uitgangssituatie	5
2.1	Ligging terrein	6
2.2	Bodem	7
2.3	Hoogte/helling	9
2.4	Grondwaterstanden	10
2.5	Archeologische waarden	11
2.6	Landschap	11
2.7	Aanwezige natuurwaarden	11
2.8	Wegen, paden en waterlopen	12
2.9	Kabels en leidingen	12
2.10	Eisen vanuit de regeling	13
2.10.1	Functie	13
2.10.2	Toestemming gemeente	13
2.10.3	Overleg omwonenden	13
2.10.4	Aanplant inheemse soorten	13
3	Inrichtingsplan	14
3.1	Aan te leggen bostypen	14
3.2	Beplantingsplan	15
3.3	Eisen aan plantmateriaal	16
3.4	Maatregelen	16
3.4.1	Bodemvoorbereiding	16
3.4.2	Wildwerende maatregelen	16
3.4.3	Nazorg en beheer	16
4	Toekomstige ecologische ontwikkeling	17
<i>Bijlage 1</i>	Maatregelenkaart	18
<i>Bijlage 2</i>	Beplantingsplan	19
<i>Bijlage 3</i>	Beplantingslijst	20

1 Inleiding

De [REDACTED] is eigenaar van Landgoed 't Oasterik en wil bosontwikkeling realiseren op zijn eigendom.

Deze bosontwikkeling wordt gerealiseerd met behulp van de Overijsselse Bossenstrategie, welke een nadere uitwerking is van de landelijke Bossenstrategie. De ambitie van de Bossenstrategie is dat er in Nederland in 2030 10% meer bos is. Bosuitbreiding is nodig om de klimaatdoelen te realiseren (vastlegging van koolstof) en draagt bovendien bij aan verhoging van de biodiversiteit en aan een gezondere leefomgeving. Ook het compenseren van de bomenkap die nodig was voor natuurherstel binnen de Natura 2000-gebieden is één van de doelen.

Om het nieuwe bos ook voor de toekomst veilig te stellen, willen de eigenaren de functie op het perceel laten wijzigen van "Agrarisch 1" naar "Bos". Aan het College van de gemeente Dinkelland wordt gevraagd de functie te wijzigen en daarmee de bosaanleg mogelijk te maken.

1.1 Leeswijzer

In voorliggend inrichtingsplan wordt in hoofdstuk 2 de uitgangssituatie beschreven. Dit hoofdstuk kan worden gebruikt bij een inpassingsplan voor de functiewijziging. Het hoofdstuk 3 is het daadwerkelijke inrichtingsplan. Binnen dit inrichtingsplan wordt aangegeven welke bostypen ontwikkeld kunnen worden. Hiervoor wordt een analyse van de biotische en abiotische factoren gemaakt. Daarnaast worden ook de uit te voeren inrichtingsmaatregelen voor het ontwikkelen van de bostypen beschreven. Als laatste hoofdstuk (hoofdstuk 4) wordt de toekomstige ecologische ontwikkeling beschreven.

2 Omschrijving uitgangssituatie

De [REDACTED] is eigenaar van de percelen bekend onder de kadastrale nummers WSL02-T-545 en WSL02-T-2012. De percelen worden hieronder verder aangegeven als het perceel.

Hieronder worden de NAW-gegevens van de eigenaar weergegeven:

Naam object: Landgoed 't Oasterik

Namen eigenaren: [REDACTED]

Adres: Plegtsweg 1

Postcode en plaats: 7595 KG Weerselo

Gemeente: Dinkelland

Contactpersonen: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]

Hieronder worden de gegevens van het in te planten perceel weergegeven:

Kadastrale gegevens: WSL02-T-545
WSL02-T-2012

Kadastrale oppervlakte (m2) 43.962 m2 (4,39 ha)

Werknaam/aanduiding: Het perceel

Aan te planten oppervlakte (m2): 13.100 m2 (1,31 ha)

Huidige functie: Agrarisch - 1

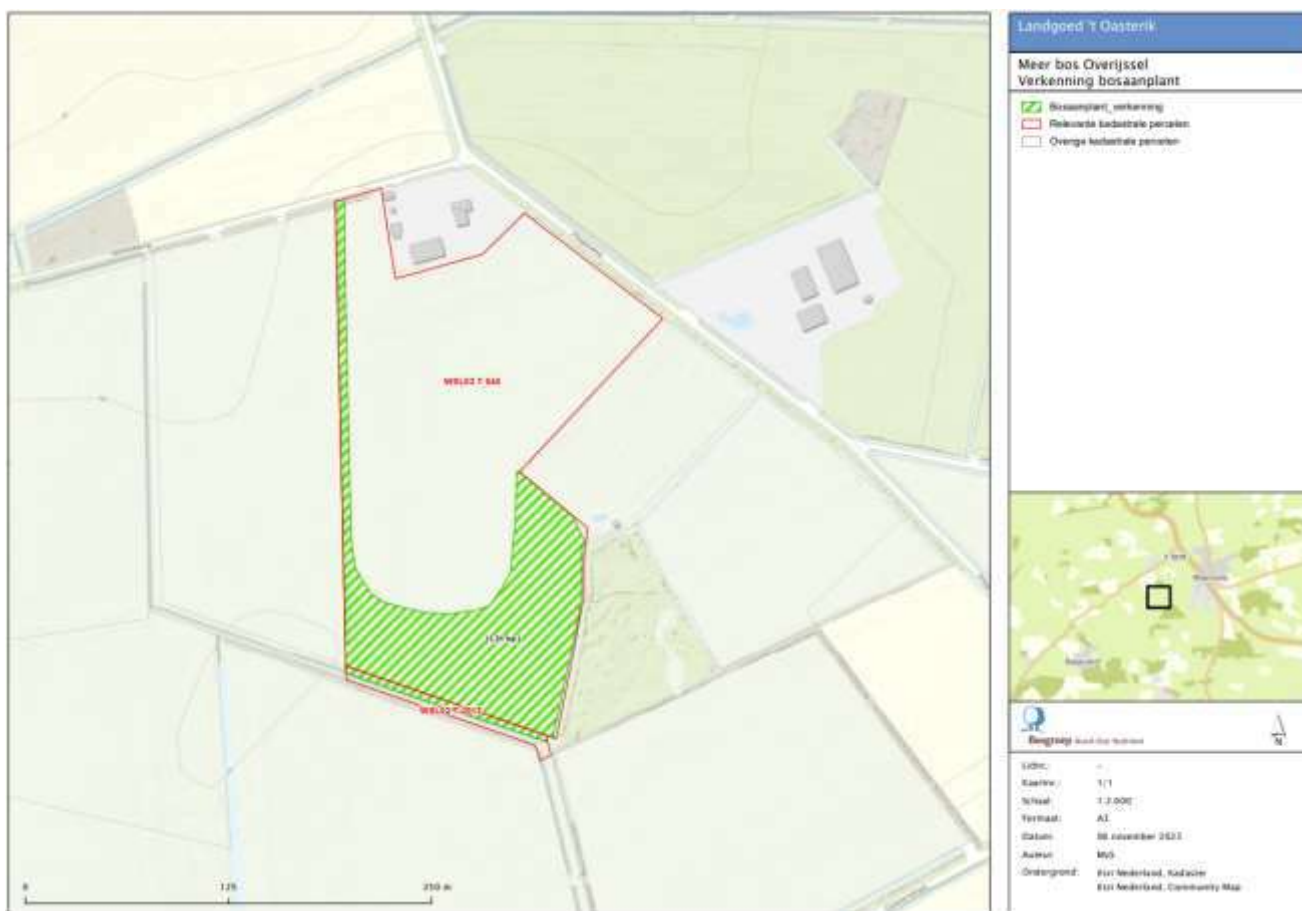
Toekomstige functie: Bos

2.1 Ligging terrein

Een deel van Landgoed 't Oasterik wordt omgevormd naar bos, het aan te planten perceel heeft een oppervlakte van 1,31 hectare (figuur 1). Het landgoed ligt ten westen van Weerselo en ten oosten van Almelo in de gemeente Dinkelland. Ten noorden van het landgoed loopt de Plegtsweg en Hollinkweg en ten zuiden loopt de Gunnerstraat.

Het perceel maakt geen onderdeel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) of een Natura2000-gebied. Het gebied rond de Stootmansbeek ten noorden van het perceel staat in het NNN als *zone ondernemen met natuur en water buiten NNN*. Ten oosten van Weerselo ligt een deel van het Natura2000-gebied Lemselermaten. Dit gebied heeft geen invloed op het perceel.

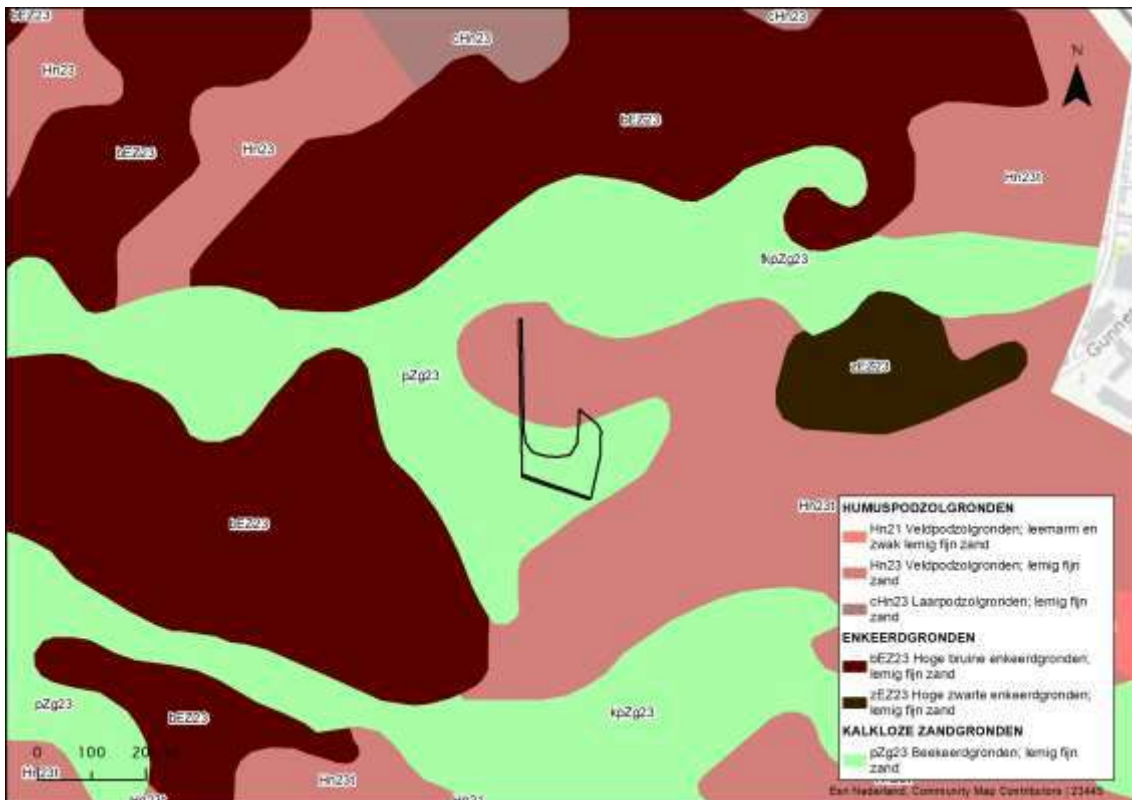
Figuur 1. Ligging van het perceel.

Figuur 2. Beelden van het perceel.

2.2 Bodem

Conform de bodemkaart (figuur 3) bestaat het perceel uit 2 bodemtypen. In het noorden bestaat het perceel uit veldpodzolgronden met lemig fijn zand. Het zuidelijke deel van het perceel bestaat conform de bodemkaart uit beekeerdgronden met lemig fijn zand.

Tijdens het veldbezoek op 17 januari zijn er twee grondboringen uitgevoerd, één boring in het noorden (figuur 4) en één boring in het zuiden van het perceel (figuur 5). Resultaat van beide grondboringen komen overeen met de gegevens van de bodemkaart.

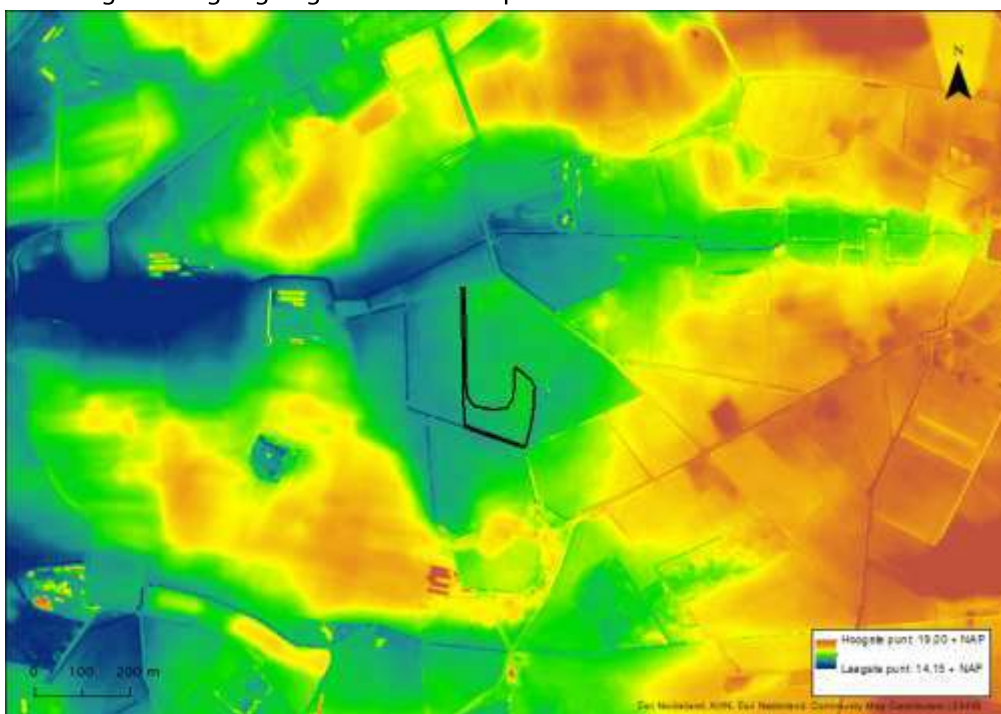
Inrichtingsplan Landgoed 't Oasterik

Figuur 5. Het resultaat van de grondboring tot 120 centimeter uitgevoerd in het zuiden van het perceel. De bovenste 35 centimeter van de bodem bestaat uit sterk lemig zwart zand. Daaronder bestaat de bodem uit leemarm grijs zand met roest vlekken. Vanaf 90 centimeter is de bodem zeer vochtig. De pH van de bodem is tot 80 centimeter 5 en daaronder is de pH 5,5.

2.3 Hoogte/helling

Het perceel ligt aan de voet van de Oost-Twintse stuwwal. Het perceel is redelijk gelijk in hoogte, alleen ligt het oostelijke deel van het perceel ongeveer 0,4 meter lager dan het zuidelijke deel van het perceel. Ten noorden van het perceel loopt de Stootmansbeek, waarlangs het lager gelegen beekdal loopt.

Figuur 6. Hoogtekaart met de perceelsgrenzen.

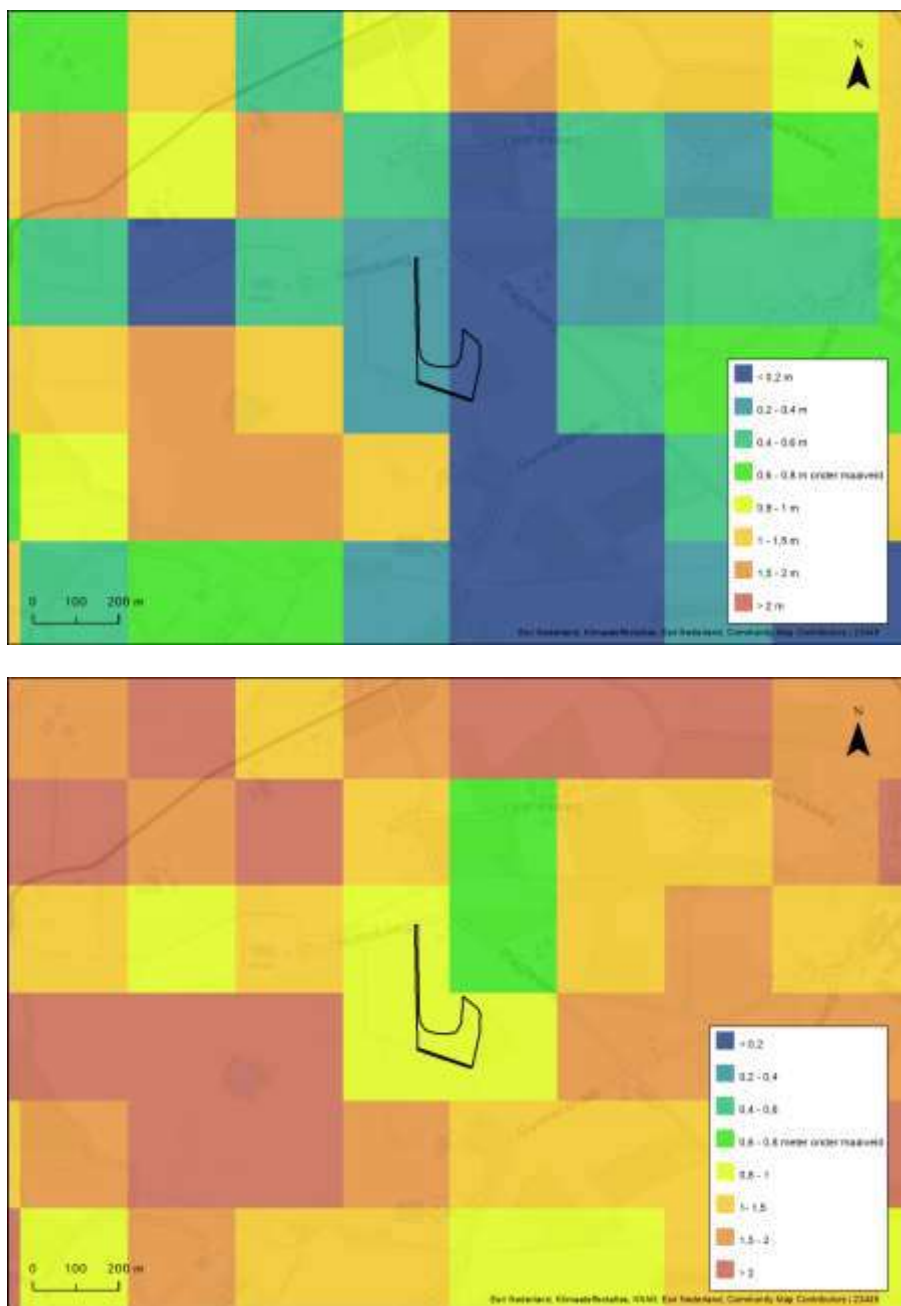

2.4 Grondwaterstanden

De Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG) ligt in het westen van het perceel tussen de 0,2 en 0,4 meter onder het maaiveld. In het oosten van het perceel van het perceel ligt de GHG tussen de 0,2 meter onder het maaiveld tot op het maaiveld.

De Gemiddelde Laagste Grondwaterstand (GLG) op het perceel ligt tussen de 0,8 en 1 meter onder het maaiveld.

Tijdens het veldbezoek in januari was de bodem in het noorden van het perceel erg vochtig rond de 120 centimeter onder het maaiveld. In het zuiden van het perceel was de bodem rond de 90 centimeter onder het maaiveld zeer vochtig.

Figuur 7. GHG (boven) en GLG (onder) van het perceel.

2.5 Archeologische waarden

Op basis van de Atlas van Overijssel blijkt dat er een middelhoge archeologische verwachting is voor het perceel.

Het perceel heeft geen dubbelbestemming met betrekking tot archeologische waarden.

2.6 Landschap

Op de kaart van 1900 (figuur 8) is te zien dat ten noorden en westen van het perceel essen liggen. Het perceel ligt in een voormalig maten- en flierenlandschap. Dit landschap is sterk verbonden met essen en kampen. De graslanden (maten) en hooilanden (flieren) liggen veelal dichtbij waterlopen, dit is ook het geval bij het perceel. Onderdelen van het landschap zijn open vlaktes omgeven met hakhoutstruwelen en op nattere locaties enkele broekbossen.

Op de kaarten is te zien dat de struwelen en kleine bossen in de loop der jaren meer verdwenen zijn. Door het perceel aan te planten en de houtwal te versterken, worden deze onderdelen van het landschap versterkt en hersteld.

Bij het ontwerpen van het bos is gekeken naar de oude structuren van het landschap, waardoor het aan te planten perceel goed in het voormalige maten- en flierenlandschap past.

Figuur 8. Historisch topografische kaarten van het perceel (linksboven: 1900, rechtsboven: 1950, linksonder: 1975 en rechtsonder: 2023).

2.7 Aanwezige natuurwaarden

Er heeft een ecologische toets plaatsgevonden om te toetsen of de inrichtingsmaatregelen

strijdig zijn met de huidige ecologische waarden van het perceel. Van de ecologische beoordeling is een digitale bijlage toegevoegd.

2.8 Wegen, paden en waterlopen

Ten noorden van het perceel loopt de Plegtsweg en Hollinkweg, via deze wegen is het perceel bereikbaar.

Langs het zuiden en oosten van het perceel loopt een sloot. Door het perceel lopen verder geen sloten of paden.

2.9 Kabels en leidingen

De Bosgroep heeft een oriëntatieverzoek gedaan bij het Kadaster omtrent ligging kabels en leidingen. Uit dit oriëntatieverzoek (figuur 9) blijken er geen kabels en leidingen in het aan te planten perceel aanwezig te zijn.

Figuur 9. Resultaat van het oriëntatieverzoek omtrent ligging kabels en leidingen dat bij het Kadaster is ingediend.

2.10 Eisen vanuit de regeling

Hieronder worden de belangrijkste eisen vanuit de regeling weergegeven. Daarbij is het belangrijk dat er een positief advies ligt vanuit de gemeente om uiteindelijk een functiewijziging te realiseren. Tevens is ook het omgevingsmanagement beschreven in de vorm van overleg met de omwonenden. Verder komen overige eisen aan bod.

2.10.1 Functie

De functie van het perceel is momenteel 'Agrarisch - 1'. Vanuit de regeling dient de functie van de percelen te worden aangepast naar bos.

2.10.2 Toestemming gemeente

Er heeft overleg plaatsgevonden met de gemeente Dinkelland. De gemeente heeft aangegeven akkoord te zijn met de ontwikkeling van bos op het perceel. De gemeente heeft ook aangegeven bereid te zijn de functie hiervoor aan te passen.

2.10.3 Overleg omwonenden

Er vindt overleg plaats met de omwonenden en vanuit deze hoek worden geen belemmeringen verwacht.

2.10.4 Aanplant inheemse soorten

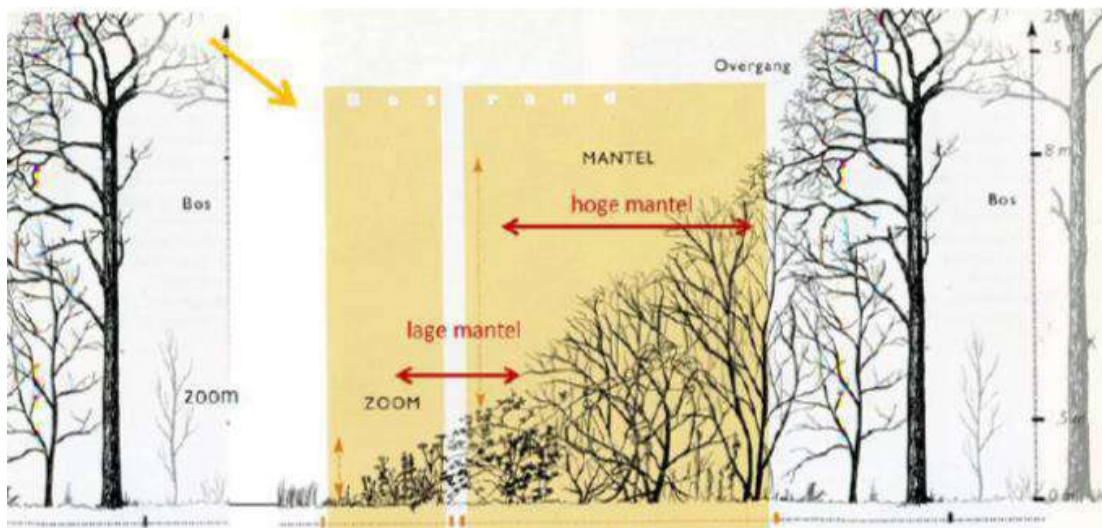
De provincie eist dat er minimaal 60% inheemse soorten worden aangeplant. Tevens vereist de provincie dat bosranden worden aangelegd mits mogelijk.

De wens is om 20% van het aan te planten bos of houtwal/erfbos te laten bestaan uit autochtoon plantmateriaal Nederlandse Rassenlijst Bomen: er dient dan plantmateriaal te worden gebruikt waarvan de herkomst vermeld is in de meest recente Nederlandse Rassenlijst Bomen (zie www.rassenlijstbomen.nl). Daarbij dient materiaal gebruikt te worden uit een vergelijkbaar gebied/floradistrict (gebiedseigen soorten). Gedetailleerde informatie over aanwezig autochtoon materiaal is beschikbaar bij de genenbank voor bomen en struiken (www.genenbankbomenenstruiken.nl). Biologische manier van teelt heeft de voorkeur.

3 Inrichtingsplan

3.1 Aan te leggen bostypen

Bij de aanleg van het bos wordt gestreefd naar een hoge toekomstbestendigheid door middel van het gemengd aanplanten van verschillende boom- en struiksoorten die passen bij de groeiplaats en zoveel mogelijk klimaatbestendig zijn. Tevens wordt rekening gehouden met het creëren van natuurlijke bosranden. Door hier nu goed rekening mee te houden wordt op langere termijn een structuurrijk bos ontwikkeld. Bijlage 2 laat het inrichtingsplan zien.

Figuur 10. Weergave van horizontale bosstructuur

Aan de hand van het bodemtype, hoogteligging en grondwatertrappen is het bostype en de daarbij behorende boom- en struiksoorten bepaald.

Door het vochtige karakter van het zuidelijke en oostelijke deel van het perceel, leent dit gebied (2a) zich het beste voor het creëren van een vochtig bostype. Langs het vochtige bos worden struiksoorten aangeplant (2b) om een geleidelijke bosrand te creëren.

Langs het westen van het perceel loopt een houtwal, deze wordt versterkt door het aanplanten van verschillende boom- en struikvormers op gebied 1. De bomen worden in een rij aangeplant op een afstand van 1,5 meter van elkaar. De struikvormers worden rondom de bomen geplant.

3.2 Beplantingsplan

De soorten die in het beplantingsplan (bijlage 2) op het perceel worden aangeplant zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Beplantingslijst per deelgebied

Deelgebied	Boomsoorten/struikvormers	Oppervlak (ha)
1	Zwarte els	0,12
	Zachte berk	
	Fladderiep	
	Vuilboom	
	Tweestijlige meidoorn	
	Sleedoorn	
	Hondsroos	
	Mispel	
	Inlandse vogelkers	
	Gewone vlier	
2a	Zwarte els	1,01
	Fladderiep	
	Haagbeuk	
	Zwarte populier	
	Tamme kastanje	
	Zoete kers	
	Zomerlinde	
	Zachte berk	
2b	Sleedoorn	0,18
	Wilde lijsterbes	
	Hazelaar	
	Wilde kardinaalsmuts	
	Gelderse roos	
	Inlandse vogelkers	
	Tweestijlige meidoorn	

Bij de aanplant van het bos wordt gerekend met 4.500 stuks per hectare, wat neer komt op een plantverband van 1,5x1,5 meter. Bij de aanplant van de struweelrand wordt gerekend met 2.500 stuks per hectare, wat neer komt op een plantverband van 2x2 meter.

De boomvormers worden individueel gemengd of aangeplant in groepen van 25 of 50. De struikvormers worden in groepen van 5 aangeplant.

De aan te planten soorten en aantallen worden in bijlage 2 en 3 weergegeven. Bijlage 4 bevat de begroting van het beplantingsplan.

3.3 Eisen aan plantmateriaal

Om veilig te stellen dat het plantsoen van goede kwaliteit is, dient het plantmateriaal te voldoen aan NEN 4712 normering en NAK gecertificeerd plantsoen. Waar mogelijk komt het plantsoen van autochtone en biologische herkomst.

3.4 Maatregelen

Om het perceel op de juiste manier te kunnen aanplanten dienen er voorbereidende maatregelen genomen te worden, alvorens over gegaan kan worden op de daadwerkelijke aanplant.

3.4.1 Bodemvoorbereiding

Het in te planten perceel dient te worden gespitfreesd. Het in te planten perceel zal, voorafgaand aan het inplanten, ingezaaid worden met een kruidenmengsel. Dit om concurrentie van grassen en ongewenste kruiden te voorkomen.

3.4.2 Wildwerende maatregelen

Bij de aanplant van plantsoen wordt er bescherming aangebracht. De wilddruk van reeën kan leiden tot schade en leiden tot verlies van een groot deel van de aanplant. Bij de aanplant wordt er daarom gebruik gemaakt van een reewildwerend raster. Dit raster is 1,60 meter hoog. Deze wordt na ongeveer 5 jaar weer verwijderd als de aanplant boven de vraatlijn van reewild is gegroeid. Het verwijderen van het raster wordt niet meegenomen in de begroting, echter kan het raster wel voor eigen gebruik worden hergebruikt.

3.4.3 Nazorg en beheer

Nadat het bos is aangeplant, is het noodzakelijk om nazorg te plegen. Er zal jaarlijks een controle worden uitgevoerd (3 jaar lang na aanplant) in de zomer om te inventariseren of de aanplant belemmerd wordt door aanwezige grassen en kruiden. Indien nodig wordt er dan voor gezorgd dat de beplanting wordt vrij gemaaid van de concurrerende soorten. Daarnaast wordt indien noodzakelijk ingeboet. Bij dit inrichtingsplan wordt rekening gehouden met inboet van 10% zodat deze kosten ook binnen de subsidieregeling worden vergoed.

Jonge aanplant kan concurrentie ondervinden van kruidachtige vegetatie. Dit wordt voor een belangrijk deel tegengegaan door vooraf in te zaaien met een speciaal kruidenmengsel die onkruiddruk tegengaat en zelf geen overlast aan de aanplant verzorgd. Desalniettemin is het noodzakelijk om jaarlijks laat in het voorjaar de ontwikkeling van de jonge aanplant te monitoren en indien er toch concurrentie door kruiden optreedt maatregelen te treffen middels het vrijmaaien van de aanplant. Normaliter is dit de eerste 3 jaar na aanplant noodzakelijk, daarna zal de aanplant de mogelijke concurrentie van kruiden zijn ontgroeid.

4 Toekomstige ecologische ontwikkeling

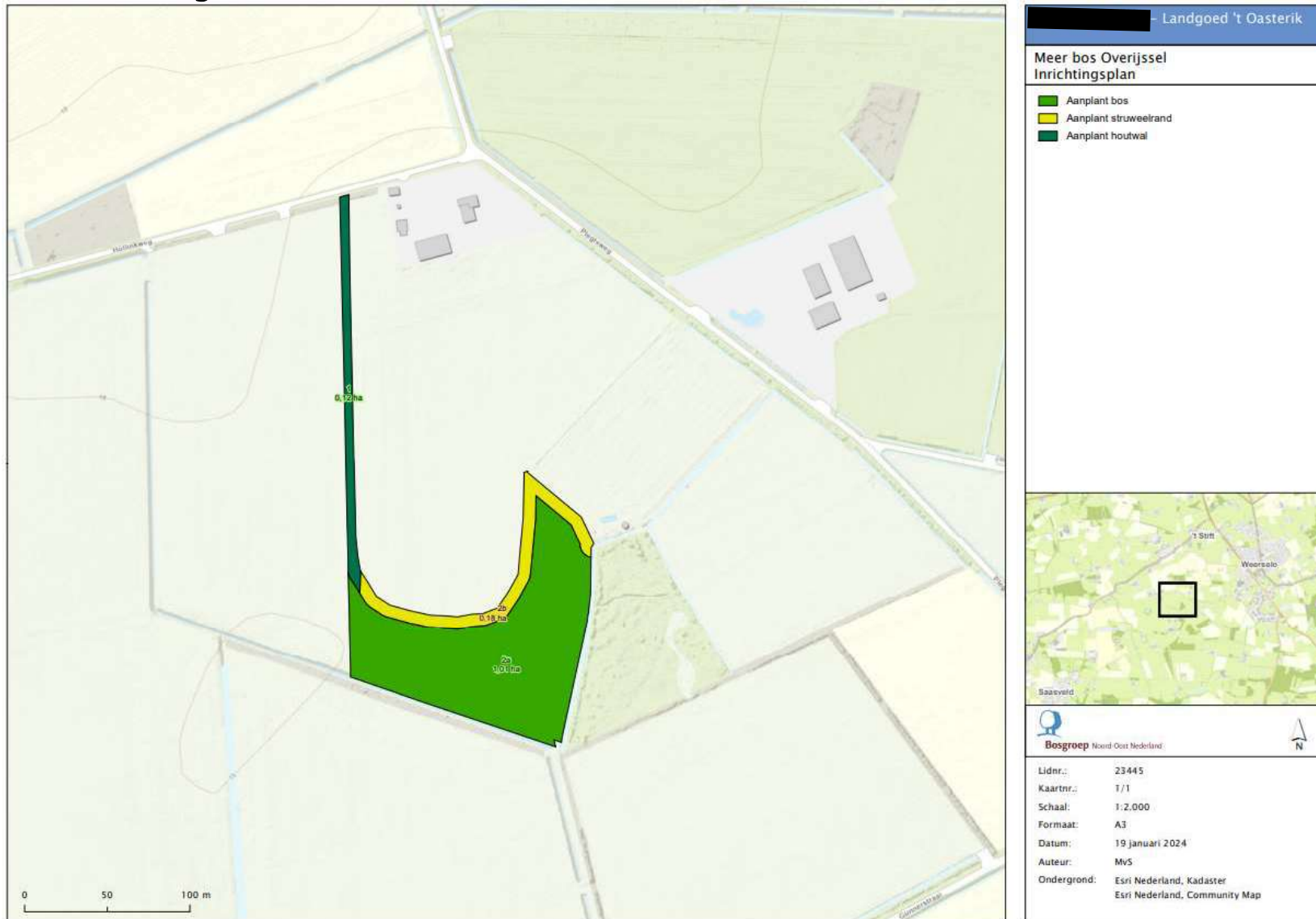
Een bos en bosesysteem ontwikkelen is een proces dat vele jaren duurt. Een bos kent verschillende leeftijdsfasen, met elk hun eigen bijdrage aan natuurwaarden. Het gaat om de pionierfase, dichte fase, stakenfase, en volwassen fase en aftakelingsfase waarin veel boomholten ontstaan. De natuurwaarden van bos liggen in de structuren en habitats die worden geboden voor diersoorten. Insecten en ongewervelden vormen de basis van de voedselpiramide in bossen. Het gaat in een bosesysteem om enorm veel soorten. Hier profiteren vogels en zoogdieren van. Broedvogels en zoogdieren zijn soortgroepen waarvoor een bos belangrijke natuurwaarden heeft. Daarnaast zijn de natuurwaarden van bos gelegen in paddenstoelen en mossen en in de specifieke boskruiden en houtige gewassen, met de soorten die daarvan afhankelijk zijn.

In de pionierfase, in de eerste jaren waarin de jonge aanplant nog geen gesloten kroondekking heeft, heeft de ondergroei van (ruig) gras veel waarde voor kleine zoogdieren, broedvogels als patrijs en fazant en kan het een goed gebied worden voor voedsel zoekende vleermuizen en roofvogels (bijvoorbeeld buizerd en torenvalk). In de dichte fase is sprake van een min of meer gesloten kroonlaag van lage bomen en struiken. Wat broedvogels betreft worden daarin de volgende soorten verwacht: Het begint met de groep van jong bos en struweel. Soorten als kneu, tuinfluiter, grasmus en de fitis houden van zeer jong bos en bosranden met struiken. Maar ook de spotvogel kan hier verschijnen. In jong bos of de struiklaag in volwassen bos zullen winterkoning, merel, roodborst, zanglijster en zwartkop gaan leven. Bij de stakenfase is het bos heel dicht en wint het hoogte. Er verschijnen ook soorten die zullen blijven en zowel in jong als oud bos kunnen leven, zoals houtduif, vink, koolmees en gaai. Een soort als de ransuil voelt zich hier ook thuis. Binnen dertig jaar komt het bos in de fase van opgaand bos. In opgaand bos met loofbomen vestigen zich soorten als grote lijster, tjiftjaf en spreeuw.

Pas als de bomen een bepaalde doorsnede en ouderdom hebben kunnen hollenbroeders en spechten verschijnen. Dat is na de komende 30 jaar. Dan zijn boomkruiper, boomklever en allerlei soorten spechten en mezen op termijn te verwachten. Bij naaldbomen gaat het dan om goudhaantjes, mezen en sijs. Bij voldoende rust en omvang van het bos gaan er ook soorten broeden als bosuil, sperwer, havik, buizerd en raaf, en de middelste bonte specht die pas in bossen verschijnt als er zwaar loofhout aanwezig is. Dit volwassen bos met voldoende holten is ook het leefgebied van vele soorten vleermuizen. In de ondergroei is bijvoorbeeld gladde witbol en hondsdrif te verwachten. Ook braamstruwelen zullen zich ontwikkelen, die zijn op een zonnige plek zeer waardevol voor bosrandvlinders, zoals bont zandoogje. De kolonisatie van de meeste soorten boskruiden zal langzaam gaan, ook als bijvoorbeeld een bosplant als gewone salomonszegel, dalkruid, bosanemoon, grootbloemmuur of witsporig bosviooltje al in de nabijheid aanwezig is.

Bijlage 1 Maatregelenkaart

[illegible]

Bijlage 3 Beplantingslijst

Boomvormers/struikvormers	Aantal
Fladderiep	950
Gelderse roos	75
Gewone vlier	25
Haagbeuk	675
Hazelaar	75
Hondsroos	50
Inlandse vogelkers	125
Mispel	50
Sleedoorn	125
Tamme kastanje	225
Tweestijlige meidoorn	100
Vuilboom	50
Wilde kardinaalsmuts	75
Wilde lijsterbes	75
Zachte berk	250
Zoete kers	900
Zomerlinde	450
Zwarte els	975
Zwarte populier	225
	5475

bosgroepen.nl

